

SZABADSÁG

A MISKOLCZI FÜGGETLENSÉGI ÉS NEGYVENNYOLCZAS PÁRT KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL

Széchenyi-utca 34-ik szám. SZELÉNYI és TÁRSA nyomdája.
A lap megjelen minden szerdán és szombaton.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

RUTKAY MENYHÉRT.

Helyettes szerkesztő:

BUDAI JÓZSEF.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre 10 kor. Félévre 5 kor. Negyedévre 2-50 kor
Egyes szám ára 14 fill.

Egy bátor ember.

Nem azokról a hősookról akarok ezuttal írni, kiktől rajzik minden város utcájára, kik párbaj-mánia vesszőparipáján lovagolva, vágatnak a hirnév felé. Közönséges tuczatemberek ezek, tele hiúsággal, ezekkel foglalkozni nem érdemes. Sok megy az ilyenek közül vágóhidra, avagy golyó elé, maga sem tudja miért s meghal, állítólag a becsület nevében. Eltemetik, elsiratják, megvezérik, ezekkel s a világ folyik tovább. Ujabb *szabadalmazott gyilkosság*, akarom mondani párbajbaleset feledtetni a régieket, a nélkül, hogy akár a társadalom, akár a törvényhozás részéről a visszaélés ellen valami történnék.

Vázsonyi Vilmos, kit Szüllő ur párbajra hívott, e tekintetben sem járt taposott nyomokon, nem fogadta el a kihívást, de a mennyiben ellenfele sértve érezte magát, sajnálatát fejezte ki a történetek fölött. Tehát ő a tömeg előtt gyáva. És mégis több hősiesség van egy ilyen ember átgondolt tetteiben, mint Romeo és Julia 1000 Benvoliójának krakélerkedésében, ki azért is képes párbajra hívni valakit, ha utcán alvó kutyáját köhögésével felébreszteni merésze.

A bátorság nemei különbözők és sok fajanak gyávaság a láthatatlan sarkantyúja. A társadalmi felfogásoknak nehéz páncélja alatt nyög a modern ember s még akkor sem meri azokat ledobni magáról, mikor kényelmetlennek találja, káros, sőt ostoba voltát is felismerte. Mert a kívülünk álló társadalom nagy hatalmasság. Mindenki benne egy velünk egyenlő ítélő bíró, a mi ügyünkben is. Ennyi *elmarasztaló ítéletnek* esetleg ki mer ellenállni? Ki veszi magára az óriási terhet, hogy mindenki lenézze? Ilyen átokkal bolyongani és hozzá földi élet gondjaival, vajjon érdemes-e? A közönséges lelkek nemmel felelnek s vajjon miért? Egyszerűen, mert így ké-

nyelmesebb s ők mindent erről az oldalról fognak föl. Mert egy olyan erkölcsi igazság mellett való megállásra, melyet a tömeg annak el nem ismer, hiába, csak a bátrak bátrai állhatnak meg.

*

Nos, az ilyen Vázsonyi féle ember összeméri a maga erkölcsi és szellemi értékét a tuczatemberekével és úgy találja, hogy az övé értékesebb, magasabb színvonalu amazokénál. Követi hát a maga lelkiismeretét, nem hajlik meg amazok előtt, *a nagyobb a kisebbek előtt*. Felveszi a harcot elfogadott előítéletekkel, daczol a tömeggel s lelkiismerete tisztaságának érzetében, felémelt fejjel jár azok között a vadak között, kik feledik az örök idők számára alkotott parancsot: „Ne ölj.”

Nem, tisztelt párbajhős urak! Vázsonyi nem a ti fajtátokból való. Ő nem akar *félelmes* ember lenni, ő *jónak* akar maradni. S higyjétek el, az ő eljárása és bátorsága nem annak a hitsorsosának a fajtájából való, ki megtagadta a párbajt s mikor ellenfele „jáva kotyának” titulálta, imigy replikázott vissza: „Hát todod Kóbi, inkább legyen én egy élő jáva kotya, mint egy agyonlőtt oroszlan”. Csak hátrább az agarakkal, ti erkölcsi alap nélkül itélkezők. Vázsonyi a ti pudli csaholástok között az *igazi*, nyugodtan maradó élő oroszlan.

*

Bocsánat, ti a kardot és pisztolyt teljes bizottsággal kezelő hős urak, kik biztosra veszitek kardotok hegyével a szívet, pisztolyotok végével a homlokot, de nekem úgy tetszik, mintha a ti eljárások viselné magán *a hitvány gyávaság bélyegét*, szemben azokkal, kiket a lelkiismeret teljes hiányával halálra szántok. Ti ugynevezett lovagok (!!) gyakran egy egész életet pazaroltok a pisztolylyal és karddal való biztos bánásra, míg ellenfeletek, kit a balszerencse szele vésszes egyéniségtek, durva, romboló lelkek közelébe sodort, köny-

veknek élt, azzal töltötte idejét, hogy önmagában éppen olyan hasznos polgárt adjon a hazának, mint a milyen haszontalanok ti vagytok. Hol van itt az ellenérték, mikor ez utóbbi szembe állítja a maga életét, annak minden tartalmát, tudását, nemes törekvését, a ti ürességekkel, naplopó, gavalléros léhaságtokkal? Nézzétek az Örley György és a Kálmán féle párbaj- esetet Nagyváradon. Kálmán egyik köztiszteltben álló ügyvédje és hírlapírója volt a városnak, kit szomorú esete után az egész város osztatlan bánattal kísért korai sírjába. Ellenfele, Örley, a híres párbajhajhászó típus, ki, mikor Kálmán az ő atyjával az ügy békés elintézését beszélte meg, a szerencsétlen embert durván megsértette. Párbaj lett belőle, Kálmán Örleyt kihívta, pedig jól tudta, hogy ellenfele már *két embert gyilkolt le előtte* rendes párbajban. Az ő halála tehát gonosz lelkű ellenfele kihívásakor meg volt pecsételve. Nos, melyikhez kell több bátorság, a Kálmánéhoz, vagy az Örleyéhez? Emez veszedelmes fegyverkezelésének tudatában *majdnem teljes biztonságban van*, Kálmán pedig biztos halálba megy, *öngyilkosságot követ el az Örley kezével*. Az a kéz, mely ilyenre vállalkozik, gonosz szívé ember keze. Kálmán zsidó volt, Örley állítólag keresztény, de azt hiszem, vallásuk tanával a siux indián szívének is van annyi köze, mint az övének.

És miért történt a párbaj? Mert Kálmán a lapjában kritikát merészelt mondani egy színésznő játékaról, kinek Örley udvarolt. Kapott is büntetésül *egy pár hónapot*, de hát nem is lehet az másképp a Meizler Jób ur „hamisíthatatlan liberalis” hazájában. [Mert hát Kálmán csak zsidó volt, Örley pedig nagy összeköttetésű, előkelő dzsentrí sarj, kinek zsidóval szemben vétket elkövetni nem lehet.

*

Becsülöm ezzel szemben a néppárt merész harcosságát, Rakovszkyt, ki híres

ROSENBERG GYULA

szőnyegek, függönyök, takarók és pokróczok nagy áruháza
a volt Makra-féle helyiségben (Debreczeny ház)

Mähr Károly ural szemben.

Gyapju, esipke és füll **függönyök**. Futó- és szalon-**szőnyegek** minden minőségben. **Paplanok** és **matraczok** lószőr és afrigue(tengeri fű).

A legolcsóbb szabott árak minden darabon feltüntetve.

elsőrangu női divat-áruháza
a színház-épületben.

Szíves értésére adom a tisztelt hölgyközönségnek, hogy az **őszi és téli idényre** való **szövet- és selyem ujdonságaim** teljes választéka beérkezett. Mintákkal vidéke készségeggel szolgálók és minden rendelést **bérmertesen** küldök.

Szigoruan szabott árak! Készízetésnél 5 százalék engedménnyel.

galamblovó s még akkor sem megy párbajra, mikor a váradi zsidó ujság-író őt talán csirkefogónak is elmondja s erőnek erejével párbajra akarta kényszeríteni. Rábizta az ügyet a bíróságra, ölhetett volna, méltó oka is volt a fölháborodásra, de nem ölt. Mikor Szalavszkyval párbaja volt, előre kijelentette, hogy a térdébe lő, az életét nem bántja, csak azt a lábat, melylyel e Bánffy-virág főispán annyi rosszban sántikált. Hadd sántikáljon továbbra is. Ugyanezt Elek Gusztáv a híres vívó-lovó, szintén megtehetette volna *rokonával*, Reviczki Xavérrel, ha *akarta volna*.

A párbajmánia megszüntetésére nálunk erős eszközöket kell alkalmazni, mert hiszen nem tűrhető, hogy békés időben háborút viseljünk egymással.

Ki kell mondani, hogy a párbaj szándékos *emberölési kísérlet*, szerencsétlen kimenetellel pedig *gyilkosság*, s úgy kell kezelni a törvényben, mint ezeket a bünteteket. Hivatalvesztésre, polgári jogaik gyakorlatának örökös felfüggesztésére kell itélni a párbajozókat.

Egy ezredév elég volt a hősiességből és a hősiességnek párbajjal majmolt *parodiájából*. Ha élni akarunk, ássunk a második ezredévben *munkához*.

Próba-választás.

— Megyei közgyűlés. —

A vármegye öreg székháza régen látott annyi embert, mint hétfőn délelőtt, a mikor három főtisztviselő állást töltött be választás útján a köztörvényhatósági bizottság. Vármegyénk országgyűlési képviselői közül *Bizony Ákos*, *Soltész Nagy Kálmán*, *Kubik Béla*, *Stur-*

man György, *Ragályi Béla* és *Brezovay László* jelen voltak. Ott volt azután minden épkezlábu bizottsági tag a méltóságos uraktól kezdve le egészen a mezsei hadakig, hogy szavazati jogát érvényesítse. A nagy tanácsteremben ember ember hátán tolongott. Ki látott ilyen nagyfoku érdeklődést a közügyek iránt?

Ugy látszik, hogy a tekintetes vármegyének még mai nap is legfontosabb tárgya a választás. Ilyenkor minden ember otthon hagyja a dolgát és bejön szavazni. De hát mit fog csinálni a tekintetes vármegye, ha majd a közigazgatást államosítják és nem lesz többé választás?! . . .

No de ne beszéljünk ma még erről. Beszéljünk inkább a hétfőn végbement választásról.

Ez a választás első próbája volt a tiz nap múlva megejtendő általános tisztújításnak. A ki a lefolyt választási harczt megfigyelte, annak szeméi előtt tisztán állanak a december hó 19-én megvívandó választási harczt körvonalai. Látja a leszerelt, megtört ellenzék, mely nem mer sikra szállni az uralomra jutott hatalmas párttal. Dr. *Tarnay Gyula* alispán, a ki az eset után Phönixként emelkedett ki a tisztító tűzből, meggyurta, megdolgozta a vármegyét. És miként cselekedte mindezeket? Ugy tett, mint a boa-constrictor. Egyenként szemelte ki áldozatát, azokat először megígérte, azután elnyelte. Most a vármegye nagy többsége az ő gyomrában van. Némelyik szeretne már onnan kiszabadulni, de nem mer. Hej, sok szolgálék vagyon a megyebizottsági tagok között, kik nem mernek önállóan, szabadon gondolkozni, a kiknek jólesik a hatalom árnyékában megpihenni! Nem

mernek ezek onnan kijönni a napfényre, mert azt hiszik, hogy elégeti őket a szabadság éltető sugára. Pedig hát tulajdonképen az ő kezükben van a hatalom. Nekik csak meg kellene mozditani a kezüket, azonnal lehullna róla a rabláncz és megfordulna minden. De nincs erre bátorságuk, mert azt gondolják: ki tudja hogy lesz, mint lesz? Nekik mindig ott kell lenni, a hol a többség van.

Ilyen körülmények között könnyű elgondolni, hogy lesz, mint lesz. Dr. *Tarnay Gyula* diktálni fog. Kioszja az egyes állásokat, épen úgy, mint a hogy *Miklós Gyula* tette most hat éve. És menni fog minden, mint a karikacsapás.

A közgyűlés lefolyásáról olvasóinkat a következőkben értesítjük:

Báró *Vay Elemér* főispán üdvözlővén a szokatlan nagy számban megjelent bizottsági tagokat, a közgyűlést megnyitja.

A közgyűlés első tárgya dr. *Tarnay Gyula* alispán jelentése volt, mely megszokott gondossággal számol be a lefolyt évnegyed eseményeiről.

Az alispáni jelentés kapcsán dicséretben részesült *Vadnay Tibor*, megyei aljegyző, ki a saját teendői mellett, hosszabb időn át maga látja el a főjegyzői teendőket, továbbá dicséretben részesült dr. gróf *Haller József* tb. aljegyző, ki 4 hónap óta nagy buzgalommal látja el helyettesként az aljegyzői teendőket.

Ezután a *mező esáti főszolgabírói* állás betöltésére került a sor.

Kandidálva lettek: *Bottlik József* megyei aljegyző, h. főszolgabíró, *Nagy Imre* tb. főszolgabíró és *Bátky Gyula* szolgabíró. Névszerinti szavazás útján ejtetett meg a választás, melynek eredménye az, hogy 245 beadott szavazatból *Bottlik József* 175 szavazatot, *Nagy Imre* 14 szavazatot, *Bátky Gyula* 56 szavazatot kapott.

Elnöklő főispán ennek folytán *Bottlik József* megyei aljegyzőt, a mező-esáthi járás

TÁRCZA.

Dalaimból.

Irta: *Vajday Szabó István*.

I.

*Erdőt, mezőt jártam,
Virághozó nyárban, —
S nem a nyiló virágokat,
Hanem a bus, korán fonnyadt
Leveleket láttam . . .*

*Nyom valami átok,
Csak hervadást látok . . .
S hol üdv nyílik mindenkinek,
Könnyező szem, fájó szívek
Ott akadok — rátok.*

II.

*Nem mindig száll zöld ágra a madár,
Hervadt bokor te rád is rád talál;
S lehet, mikor legszebben énekel,
Dalát épen te rajtad zengi el!*

*A szerelem — higyjétek — ép ilyen.
Az se' terem mindig boldog szíven . . .
Hol az öröm hervadása látszik,
A legszebben talán ott virágzik! . . .*

Lucia szerelme.

Ábrándozásra hajló, könnyüvéru művész volt. Nagy fogékonysága volt a szobrászat iránt. Tanárai nagy jövőt jósoltak neki. Alighogy kikerült a szobrászati iskolából, utazni ment Olaszországba, hogy a derüs, meleg éghajlat alatt művészi értékét tökéletesbitse. — A családi életet nem ismerte: egyedül állott; szülőit gyermekkorában elvesztette. Jókora vagyonkaja maradt szülői után, s ebből igen szépen képezhette magát pályáján. Türelem nagyobb alkotások megteremtése nem volt benne. Mindig kis dolgokat csinált, bár ezekben a kis szobrocskákban is annyi művészi erőt lehetett fölfedezni, hogy sokszor bámulatra ragadta velük barátait.

Mindig korholták, hogy miért nem fog már valami nagyobb munkához. Ő ilyenkor elkomorodott és nem szólt semmit. Egy alkalommal, mikor már az egész társaság mámoros volt a bortól, közakarattal kívánták tudni, hogy mi az oka annak, hogy nem akar nagyobb munkával a közönség elé lépni.

Dezső erre, megunván már különben is a hosszas zaklatást, kijelentette, hogy ez azért van, mert nem talált még olyan modelt, a ki az ő türelmetlen természetét annyira lekötötte volna, hogy nagyobb szabásu munkát alkothatott volna utána. Barátai gunykaczaja

követte ezt a nyilatkozatot. A büszkeségükben sértett modellek pedig villámló szemekkel igyekeztek lesujtani ezt a délczeg növésű, barna magyart.

S mialatt a többiek a bor és a szerelem mámorától felizgatva, fékevesztetté lettek, Dezső kisurrant a művésztanyáról, egyenesen a tenger fele tartott, hogy a hús levegőn rendbehozza lázas fejét.

Gyönyörű májusi éjjel volt. Az égbolton ezer meg ezer mécses villogott. A tenger habjában visszatükrödvé ringott a sok mécses s ez oly szép játéknak tűnt fel, hogy akaratlanul is hívta Dezsőt egy kis csónakázásra. — Dezső beleugrott egy csónakba, egy pár evezőcsapást tett, de egyszerre, mintha megmcrevedtek volna karjai, erőtenül hanyatlottak le, az egész testén kéjes borzongás futott végig. A távolból gyönyörű mélabus olasz ének hallatszott. Dezső mintegy megbüvölve hallgatta egy darabig, de azután erős evezőcsapásokkal közeledett azon hely felé, honnan az ének hallatszott.

Halászcsoznakot pillantott meg s benne egy karcsu olasz leánykát, kinnek hosszú haja le volt bocsájtva s kezei hajfürteivel játszottak.

Az evezőcsapások felriasztották a merengő leánykát, zavartan kezdte csónokját a part felé hajtani. De Dezső hamar utólrerte s az igézetől remegő hangon szólt:

megválasztott főszolgabírójává jelentette ki. (Zajos éljenzés.)

Következett a megyei árvaszéknél üresedésben levő *árvaszéki ülnöki* állás betöltése.

Elnöklő főispán kijelenti, hogy erre az állásra ketten pályáztak Kiss Lajos h. ülnök és Török József szolgabíró. Majd elrendelte a főispán a névszerinti szavazást, melynek eredménye a következő: Beadatott összesen 264 szavazatot. Ebből kapott: Kiss Lajos 121 szavazatot, Török József 143 szavazatot. A főispán ennek folytán Török Józsefet jelentette ki, mint megválasztott megyei árvaszéki ülnököt. (Éljenzés.)

A megyei *pénztárnoki* állásra első helyen kandidáltatott Hubay Barnabás, második helyen Szentimrey Béla.

A választás ezen állásra is névszerinti szavazás útján ejtetett meg. Beadatott összesen 212 szavazatot. Ebből nyert Hubay Barnabás 112 szavazatot, Szentimrey Béla 100 szavazatot. Mire főispán Hubay Barnabást jelentette ki megválasztott megyei pénztárnoknak.

A pénztárnoki választás ellen Kubik Béla felebbezést jelentett be, mert a kijelölt bizottság három pályázót jelölt ki, a főispán azonban csak kettőt bocsátott választás alá.

Következett az *állandó választmány* megalakítása. — Megválasztottak 1902—1904. évekre: Bay Barnabás, Bárczay László, Bartányi Gyula, Beniczky Aladár, Bizony Ákos, Blazsejovszky Ferencz, [Brezovay László, dr. Csáthy Szabó István, Csizik János, Darvas András, Dianovszky Ede, Dobozy Dániel, ifj. Elek Kálmán, Gencsi Soma dr., Grünfeld Ödön, Hahn Károly, Harangi Menyhért, Hidvégi Benő, Hollaender Gusztáv dr., Huszty Béla, Keszler Bertalan, Kiszely Sándor, Kohn Gábor, Kolba Miksa, Koos Soma, Kozma Elek, Kubik Béla, Kun Bertalan, Lévay József, Lichtenstein József, Lossonczy Jenő, Majthényi Ádám, Majzler Jób dr., Markó László dr., Melczér Gyula, Melczér László, Miklós Ödön, Orczy Gyula, Rácz György dr., Radvánszky Géza báró, Radvány István, Ragályi Béla, Répászky Béla, Rosenfeld Pál, Soltész N. Albert, Soltész N. Kálmán, Sugár Gyula dr., Szabó Gyula dr., Szaffka Pál, Szánthó Bertalan dr., Szathmáry K. Pál, Szekrényessy

Árpád, Szepessy Gyula, Szentpály István dr., Terhes Lajos, Vay Béla báró, Vladár Ervin, Vidats János, Xifkovich Emil, Zelenka Pál.

Közigazgatási bizottsági tagságra szavaztak 119-en. — Ebből kapott Lévay József 119, Ragályi Béla 116, Blazsejovszky Ferencz 98, Szaffka Pál 102, Zelenka Pál 93 szavazatot és így fentnevezettek 1902—903. évekre a jelzett bizottságba megválasztottak.

Központi választmány következőleg alakított meg: Bartányi Gyula, Beniczky Aladár, Bárczay László, Brezovay László, Darvas András, Dobozy Dániel ifj., Gaszner Gyula, Görgey László, Harangi Gyula, Kohn Gábor, Kovács Lajos, Koos Soma, Kubik Béla, Kozma Elek, Kiszely Sándor, Lévay József, Lichtenstein József, Lossonczy Jenő, Majthényi Ádám, Miklós Ödön, Molnár Bertalan, Orczy Gyula, Ragályi Béla, Radvánszky Géza br., Radvány István, Sugár Gyula dr., Szaffka Pál, Szathmáry Királyi Pál, Vladár Ervin, Winkler Bertalan.

Az *állandó bírói választmány* tagjai lettek: Bizony Ákos, Radvány István, Koos Soma, Orczy Gyula, Lichtenstein József.

A *kórházi bizottság* elnöke lett dr. Szabó Gyula. Tagjai: Dr. Rácz Jenő, Blazsejovszky Ferencz, dr. Sidlaner Ármán, Kaffka Ignác, Kazay Mór, Kun Kálmán, Harangi Menyhért, Ujházy Kálmán, Kozma Elek, dr. Rácz György, Szaffka Pál, Soltész Nagy Kálmán.

A *kijelölt bizottság* 6 tagból áll, ebből három választva, három a főispán által kinevezve lett. A közgyűlés által megválasztott három tag: Elek Kálmán, Lévay József, Ragályi Béla.

Báró Vay Elemér főispáni jogánál fogva kinevezte Orczy Gyulát, báró Radvánszky Gézát, Vladár Ervint.

A főispán enuncziálta, hogy a f. hó 19-iki általános tisztújításnál már ezen bizottság fog funkcionálni.

Az újonnan megválasztott három tisztviselő, nevezetesen Bottlik József főszolgabíró, Török József árv. ülnök és Hubay Barnabás pénztárnok a közgyűlés színe előtt letette a hivatalos esküt.

A legutóbb választott *megyebizottsági tagok* névsorának olvasása után a közgyűlés

rövid vita után kimondotta, hogy valamennyi bizottsági tag élhet szavazati jogával a f. hó 19-iki restaurációnál, tehát azok is, a kiknek megválasztása ellen *felebbezés* adott be és mandátumaikat az igazoló választmány *nem semmisítette meg*.

A választások után felolvastattott annak a bizottságnak jelentése, melyet a közgyűlés a *miniszteri vizsgáló biztosok* által felvett hiányjegyzékek átvizsgálására kiküldött.

A bizottság részletesen tanulmányozta a belügyminiszterium által kibocsátott rendelet s úgy a főszolgabírói hivatalok, mint az egyes községek állapotára vonatkozó hiányjegyzékek adatait. Ezen áttanulmányozás alapján konstatálja, hogy a miniszteri leiratokban érintett hiányok megszüntetésére vonatkozólag az alispán saját hatáskörében már mindazon intézkedéseket megtette, melyek ezen hiányok megszüntetésére indokoltak mutatkoztak. E részben tehát nem volt többé szüksége annak, hogy a bizottság további intézkedésre javaslatokat tegyen. A behatóbb vizsgálódás alapján a kiküldött bizottság azon meggyőződésre is jutott, hogy a miniszteri rendeletben a talált szabálytalanságok hü lefestésére használt színek sötétebbek, mint a mily színezés az észlelt s néhány kivétellel csekélyebb fontosságú hivatali rendellenességek hü leírásához valójában passoltak volna. Ezen észlelet és tapasztalat alapján kötelességének ismeri a bizottság bejelenteni azon körülményt, hogy a miniszteri leirat kifejezése daczára sem lát oly motívumokat fennforogni, melyek közigazgatási ügyeink ellátása s viszonyaink gondozását illetőleg jogos nyugtalanságra szolgáltatnának okot.

A közgyűlés a bizottság jelentését magáévá tette. A *borsod-miskolci közművelődési és múzeum-egylet* anyagi támogatására kétezer korona segélyt szavazott meg egyszer és mindenkorra.

Az egri *Dobó-szobor* költségeihez a közgyűlés 700 koronát szavazott meg.

A közgyűlés második napja iránt már kevés érdeklődés mutatkozott, s azon alig volt jelen husz megyebizottsági tag.

10 órakor báró Vay Elemér főispán megnyitotta a közgyűlést s Gaszner Béla tb. főjegyző felolvasta a tegnapi közgyűlés jegy-

— Oh, szép leányka, mondd hogy hívnak?

A leány zavartan felel:

— Lucia a nevem, — de most már ereszsze el a csónakomat, mert kiáltok.

Dezső azonban könyörgő hangon felel:

— Ne menj még, oly szép vagy, oly jól esik hallanom lágy hangodat.

A leány éjfekete szeméit ráemelte az ifjura s nevét kérdezte szinte. Mikor hallotta, hogy Dezső kétkedően nézett a szobrászra, kérdezte, hogy olasz-e? Dezső mondta, hogy magyar.

— Magyar? — kérdé ismét. — Hát akkor miért lakik ebben az olasz városban Mit csinál itt?

Dezső mondta, hogy szobrász.

— S ha te, szép lányka, megengednéd, úgy kifaragnám képedet. De ekkor el kellene hozzám jönnöd.

A lányka pajkosan nevetve, szólt:

— Hiszen még nem is ismerjük egymást. Azután meg mit mondana atyám.

Dezső kérdezősködésére elmondta, hogy az atyja halázmester, az anyja régen elhalt. Sokszor három-négy napig nem látja atyját, mikor az legényeivel együtt kivitorlázik a sik tengerre, a hol sokkal több halat lehet fogni, mert itt a part mellett elzavarja a halakat a sok hajó. Már a hajnal pirkadása festette meg a tájat, mikor elvált Lucia

Dezsőtől. Így ismerkedtek meg. Nemsokára égő szerelemre gyultak egymás iránt. Egy nap végre engedett Lucia a Dezső könyörgésének és megígérte, hogy másnap modellt fog ülni a Dezső műtermében.

Dezső a terem egyik részét elfüggönyözte, mert nem akarta, hogy bárki is pillantásaival, kérdezősködéseivel zavarja munkájában.

Alkonyatkor abbahagyták a dolgot. Lucia Dezső mellé ült, csók és ölelés között váltak el egymástól. Ezután majdnem minden délután eljött Lucia modellt ülni, Dezső minden erejét, lelkét beleöntötte a hideg márványba, munkája már közel volt a befejezéshez.

Egy délután látogatók jöttek. Egy ragyogó szépségű urhölgy az anyjával, a kik megrendelést tettek Dezsőnél. Másnap újra eljöttek, látszólag a megrendelt tárgyak iránti érdeklődésből, valójában pedig azért, mert az urhölgynek nagyon megtetszett a fiatal szobrász. Dezső eleinte boszankodott a zavarás miatt, de később az előkelő urhölgy teljesen lebilincselte szépségével s Lucia a függöny melől összeszorult szívvel látta, hogy mily élénk érdeklődéssel beszélget Dezső az urhölgygyel. Lucia szokás szerint eljött minden délután, könnyeivel áztatta képmását, mely őt elmerengve, lebecsült hajtjal ábrázolta. Dezsőnek terhére vált a

Lucia szerelme. Ő csak a rövid szerelemért rajongott. Szerencséjére már készen volt a szobor. Kisebb csiszolások hiányoztak még. Végre teljesen elkészült. Dezső nagyon büszke volt az igazán remek szoborra. Még ilyen szépet sohasem alkotott. Luciat azonban nem szerette. Egy délután kérte Luciat, hogy másnap ne jöjjön, mert nagy társaságot hívott meg, hogy új munkáját bemutassa.

Lucia beleegyezett s bucsuzás alkalmával heves csókokkal árasztotta el Dezsőt s arcán forró könnycepp pergett végig.

Másnap délután Dezső előkelő művészekből, kedves ismerőseiből álló társasággal jött műtermébe.

Karjain vezette barátnőjét, a ki büszke volt, hogy egy ilyen genialis művészt hódította meg szépségével.

Dezső elvált ragadtatva imádottja szépsége és szellemessége által. — A függönyhöz lépett s egy öntelt pillantást vetve imádottjára, félrehuzta a függönyt, de ekkor borzasztó látvány tárult a társaság elé: ott feküdt a földön, vonagló arczczal Lucia, szívében tör, körülötte a remek szobor darabokban. A fehér carrarai márványt biborvörösre festé Lucia kiontott vére, mely csodálatosképen a szétzúzott szobor minden egyes darabján nyomott hagyott.

zökönnyét, a mely után a tárgysorozat le-
tárgyalásához kezdtek.

Fontosabb ügy nem lévén, felszólalás alig
történt. A közgyűlés az állandó választmány
minden javaslatát elfogadta.

A „vörös talár“ problémája.

Brioux érdekes és szellemes s bizonyára
szatirikus rajzát adja a vörös talár problé-
májának. A rajz alkalmasint sötétebb a kel-
letnél, de azért a vörös talár problémája
megvan mindenütt, meg van nálunk is.

Az emberi társadalom az ítéles szinte
emberen tuli tisztét is kénytelen emberekre
bizni. Emberekre, kik ugyanolyan gyarlók,
ugyan ama társadalmi előítéletek, átkok
sulya alatt vergődnek, ugyan ama intéz-
ménynek nevelő hatása alatt állanak, mint
a többiek, és mégis kezökbe adatott a ha-
talom oldania és kötnie, ítélni élet, becsület,
szabadság és vagyon fölött.

A problema elméletében szinte megvaló-
síthatatlannak látszik, — hiszen a bíró is
ember, tehát az önzés, a nagyravágyás, az
érdekhálózatok olyan lénye mint a többi,
miképp lehetne tehát tőle azt az isteni pártat-
lanságot elvárni?

A gyakorlat azonban jobb az elméletnél.
A társadalom a bíró önzetlenségét erős in-
tégményekkel védi, melyeket együtvéve bírói
függetlenségnek nevezünk. Ezek az intéz-
mények külső behatások elől megvédelmezik
a bírói ítéletét, de Brioux reámutatott azokra
a veszedelmekre, a melyek abból keletkez-
nek, hogy a bíró a benső függetlenséget el-
vesziti. Előmenetele a kormánytól függ, a
kormány jóakarata figyelmének reáirányulása
protekcziótól, nyilvános feltűnéstől függ.
Ennélfogva keresi, szereti a protekcziót,
keresi és szereti a nyilvános feltűnést. A
megítélendő esetek lassankint elveszítik
szemei előtt abbéli sajátságukat, hogy ezek
mindenike olyan gubancz, a melyből neki
kell az igazságot kibogoznia, csupán olyan-
kul látszanak, a melyeknél lehet vagy nem
lehet magát kitüntetni, ha az igazság rová-
sára is.

A Brioux festette kép igen sötét, —
Franciaországban úgy látszik már rothadni
kezd a bírói intézmény. Nálunk há' isten-
nek egészségesebbek a viszonyok, de azért
van elég ok abbéli aggodalomra, hogy mi
is kivagyunk téve hasonló veszedelemnek.
A mi büntető törvénykezésünket hasonló el-
fajulás ellen megvédi részben a magyar ügyészi
kar s intézmény.

Az ügyészi kar volt előharcosa nálunk
3 évtized óta a védelem szabadságának s
a vádlott kellő védelmének. Törvény híján,
de effektive érvényére emelte a védelvet és
a vádlott minden irányu védelmének az in-
tégményét. Nem is tekinti sem a törvény,
sem a bírói felfogás kizárólagos vádló, ül-
dőző közegnek, hanem köteletségévé teszi
az enyhítő körülmények méltatását, sőt az
új bünvádi perrend előtt a — vádlott vé-
delmére is keltek.

Valameddig a magyar ügyészi karnak eme
magasztos hagyományai elvenen hatnak,
amolyan francia módu elfajulás nálunk be
nem áll. De vannak jelek, a melyek azt az
aggodalmat keltik, hogy ez a benső függés,
ez a strébereskedésből, tulbuzgalomból kelet-
kező fekély nálunk is keletkezhetik.

Mióta Szilágyi Dezső nagy korszaka le-
tünt az igazságügyünket vezető dijnoki
szellem szeretné a magyar bírói s ügyészi
kar nagy hagyományait a bürokratikus
vakondok látóköri alacsony színvonalára sü-
lyeszteni.

Valóságos kalkuluskönyveket vezet min-
den elnök az alája rendelt bírák feleletei-
ről s szorgalmáról. Időközben felterjesztik
a kormányhoz a statisztikai táblácskakat
minden bíró működése felől. A legfőbb dol-
log, hogy hány *számot* intézett el. A ki sok
számot elintézett, az kap dicsérő билет doux
a kegyelmes urtól, — a kinek kevés a nu-
merusa, azt atyailag megkorholja a statisztikai
lelkű igazságügyminiszterium. Azt az-
tán minden iskolás gyerek elgondolhatja, —
hogy annak könnyebb lesz az előlépése, a
ki szorgalmi jegyeeskét kapott. Természetes
tehát, hogy minden bíró igyekezni fog
lehetőleg szorgalmi jegyet kapni, hogy ha-
marább léphessen előre.

Ez az intézkedés tehát egyenesen a stré-
berség magvait hinti el, s mintha csak így
szólna: Tekintetes és nagyságos bíró urak,
nem az a fődolog, hogy az igazságot érvé-
nyesítsétek, hogy jól ítéljétek, mert erről
statisztikát nem lehet vezetni, hanem az a
fődolog, hogy *sok numerust* intézzetek el,
mert erről lehet statisztikát vezetni. A statisztikára
pedig végtelenül közönyös, hogy alperes vagy
felperes nyer-e, érvényesül-e az igazság vagy
nem, — de ti reátok nem közönyös, hogy sok
numerust végeztetek-e el vagy kevesebbet.

Egy szóval ez a dijnoki statisztikus szel-
lem alkalmas arra, hogy az igazság keresé-
sére való olthatatlan vágyat elnyomja a bíró
kebeléből, hogy helyébe a sok numerusra
való vágyat plántálja.

Hogy ez a vakondok politika nem fog-e
olyan állapotokat létesíteni nálunk is, a me-
lyekre Brioux ostroma alkalmazható, azt senki
nem mondhatja meg, de vannak jelek, melyek
arra az aggodalomra vezetnek.

Mit kíván a középiskola az elemitől?

A „Szabadság“ december 7-iki számában
Putnoky István tanító ur „Az elemi és
középiskola közti átmenet áthidalása“ című
cikkében azt a módot keresi, mely meg-
akadályozhatná azt, hogy a középiskolák
első osztályában sok tanuló bukik meg. —
Kutatásában arra az eredményre jut, hogy
a középiskolák első osztályában sok a tanulni-
való; ezt a mértéket kellene tehát leszállítani.

Azt nem állítom, hogy a középiskolák
első osztályában kevesebbet nem lehetne
tanítani; de azt már állítom, hogy a sok
bukásnak nem épen a tanulni valók soka-
sága az oka. — Tapasztalásból mondhatom,
hogy a sok bukás oka egyenesen az, hogy
az elemi iskolából kellő, sőt jó bizonyi vány
mellett olyan tanulók is lépnek a közép-
iskolákba, kik olvasni, írni és számolni az
elemi iskolában a kiszabott mértékben nem
tanulták meg. Ezek adják a bukottak na-
gyobb számát. — Tíz bukott közül kilencz
úgy lépett be a középiskolába, hogy vagy
még a *d* és *b* betűk közt való különbségről
nem volt tisztában, vagy egy három tagu
szó elolvasásánál már a szó közepén léleg-
zetet kellett vennie, vagy három szót sem
tudott egymás után úgy leírni, hogy tanuló
társai mosolyukat vissza birták volna tar-
tani, vagy az összeadás, kivonás, szorzás és
osztás előtt csak látott, de nem tudott dolog
volt. — Tíz között tehát körül-belől egy

lehet az olyan, a ki azért jut a bukottak
közé, mert a középiskolában talán a szük-
ségesnél több a könyv, nagyobb a feldolgo-
zandó anyag.

Tanárságom ideje alatt egyszer megértem
azt az örömet, hogy az első osztályba lépők
felvételi vizsgát tettek, vagyis megmutatták
azt, hogy tudnak olvasni, írni, sorozni és
osztani 3-4 számmal. — Az eredmény az
lett, hogy abban az évben felényire szállt
le az első osztályban a bukottak száma. —
Ugyan ekkor történt, hogy egy özvegy asz-
szony újabb megvizsgálást kért és jóakaró
pártfogók útján bekunyoráltatta fiát az első
osztályba. Ez a pártfogolt gyermek még a
a harmadik osztályban volt, mikor tanuló
társai már az ötödikben voltak.

Annak tehát, hogy az első osztályban
kevesebben bukjanak meg, az volna a leg-
jobb orvossága, ha az elemi első osztályból
a másodikba egy tanulót sem bocsátanának
át, a ki a betűket biztosan nem ismeri, szó-
val az első osztály anyagát nem tudja és
ezt az okos szigorúságot folytatnák az
elemi iskola mind négy osztályában; —
mert az, a ki egyik vagy másik osztály
tantárgyát nem végzi el kellőleg, a követ-
kező osztályban kétszeres szorgalom mellett
sem boldogulhat. Az ilyenek akadályozzák
a tanítót abban, hogy osztálya tantárgyát
kellőleg elvégezhesse; akadályozzák tanuló
társait a haladásban; okai sokszor a kellő
figyelemnek; mert a jobb tanulók unják
magukat, ha azt, a mit már ők jól tudnak,
a baktató tanulók miatt a tanítónak mérték-
en túl kell újra meg újra magyaráznia.

Tudom én azt, hogy az elemi iskolák
tanítói kényes helyzetbe jutnának, ha okos
szigorúsággal járnának el; tudom én azt,
hogy az én nézetem nem kedves sem a szü-
lők, sem az iskolák fenntartói előtt; de azt
is tudom, hogy addig, míg az általábannem
alkalmazták, a középiskolák tanárainak
nyakába zúdul a vád és gyűlölség a sok
bukás miatt; holott az, a mit nekik bűnül
tulajdonitanak, inkább erényszamba mehet;
mégis nekik kell szenvedniök az elemi taní-
tók féltékenysége, a szülők elfogultsága és az
elemi iskolák ügyeit intézők legnagyobb
részének Izraelben járatlansága miatt.

Falun és városban általános elv az, hogy
a gyermek elkedvetlenedik, ha régi tanuló-
társaitól elmarad; pedig inkább akkor ked-
vetlenedik el arra a pár hétre, még új
tanulótársaival megismerkedik, mint egész
életére a miatt, hogy ő nem képes haadni
tanulótársaival, pedig a tanító magyarázatát
ő is úgy hallja, mint a többi. Az ilyenek
miatt vádolják a tanítót azzal, hogy nem
magyaráz, vagy úgy magyaráz, hogy tanít-
ványai nem értik. — Persze, hogy nem ér-
tik; mert az, a ki összeadni nem tud, soha-
sem fogja megérteni a szorzást; az, a ki
kivonni nem tud vagy szorzásban nem jár-
tas, sohasem fogja megérteni az osztást;
az, a ki a három-négytagu szó olvasásánál
rendesen megbotlik, nem olvashat értelme-
sen; az a ki értelmesen nem tud olvasni,
nem tanulhat be két-három sort sem. —
Így megy ez a végtelenségig. A ki tehát a
középiskolák első osztályában látott sok elég-
telen osztályzat okát keresi, ne keresse azt
épen a középiskolák első osztályában, ha-
nem első széttekintés után megtalálhatja az
elemi negyedik osztályban; az elemi negye-
dik osztály gyengeségének okát a harmadik-
ban, a harmadikét a másodikban.

A gyermekek ellen elkövetett bűnnek tar-
tom ezt a gyengeséget, mely okozója annak,
hogy kellő alappal nem bíró gyermekek ha-
ladnak osztályról osztályra. Az okos szigoru-
ság elhanyagolása mindig megbosszulja ma-
gát szülőn és gyermekeken, de már akkor,
mikor a bajon segíteni nem lehet; mert a
középiskolából a szülő már nem viheti visz-
sza a gyermeket az elemi első osztályába;
pedig ottani gyengeségének itt találhatná
fel az igazi okát, ha elfogulatlanul ke-
resné ezt.

Csak a Putnoky István tanító ur személye

iránt való tisztelet és hivatalos működése iránt való elismerés vitt rá, hogy ebben a tárgyban nézetemet röviden elmondjam. — Bővebben kiterjeszkedni nincs kedvem, mert már egyszer eleven szent gyűjtöttem e miatt fejem fölé azzal, hogy a középiskolák első osztályában a bukások számát úgy vélték leszállíthatónak, hogy a felvételi vizsgát sürgettem. — Erről ma már szólni sem lehet; pedig egy évi próba nekem adott igazat. Igaz, hogy ma már fogyott is némileg azoknak a kényszerítő eszközöknek a száma, melyek a tanítókat tanítványaiknak ismétlésre utasításában akadályozták; de a középiskolák első osztályában bukottak száma még mindig azt mutatja, hogy az emberek jószívűsége még mindig nagyobb, mint a gyermek valódi érdekeinek helyes felfogása.

Pores János.

Megyei és városi ügyek.

Megyei közigazgatási bizottsági ülés.

Borsodvármegye közigazgatási bizottsága báró Vay Elemér főispán elnöklele alatt szombaton, f. hó 7-én d. e. 9 órakor tartotta meg rendes ülését.

Az ülésen a pénzügyigazgató, a tanfelügyelő, a főorvos, a főmérnök stb. olvasta fel havi jelentését.

A *pénzügyigazgató* jelenti, hogy az adóbefizetés a múlt év ezen időszakához képest 438 koronával javult.

A *tanfelügyelő* az elmúlt hónapban 20 iskolát látogatott meg, a melyeket többnyire jóknak talált. Jelenti, hogy a sajtó-ládi róm. kath. iskola és a sajtó petri iskola épülete hasznavehetetlen, felterjesztést intéznek tehát a közoktatásügyi miniszterhez e baj megszüntetése céljából.

Kalás Imre a Miskolc város katonai nyilvántartó felelősségét tárgyalta ezután a bizottság, a melyet Kalás Imre adott be az alispán fegyelmi eljárást elrendelő határozata ellen. A közigazgatási bizottság *Bizony* Ákos hozzászólása után, helyt adott a felelősségének, s a fegyelmi eljárást megszüntette.

A belügyminiszternek a kórház jövő évi költségvetésére vonatkozó határozatot olvasták fel.

A napi ápolási díjat 1 kor. 94 fillérben állapítja meg, azonban a kért egy díjnak, fűtő és 4 cseléd rendszeresítését nem enged, mert a kórház kiadása most is sok s az ápolási díj nem fokozható. A bizottság ennek ellenében felír, hogy legalább egy díj és egy fűtő engedélyeztessék, mely utóbbira különösen halaszthatlan szükség van, miután a gépeket a gépész nem fűtheti s ebbeli elfoglaltsága miatt a felmerülő lakatos munkákat sem végezheti.

A *postaigazgatóság* Dorogmán postai ügynökséget szándékszik felállítani, a melyhez csatolhatnák Bábolna község is. A közig. bizottság pártolja az ügynökség felállítását.

A kir. tanfelügyelő előterjeszti határozati javaslatát a kincstári jogügyek igazgatójának felelőssége ügyében, a melylyel megtámadja a diós-győri róm. kath. iskolaszék azon határozatát, a hol a hitközség tagjaira kivetett 5% os iskolai pótdadóval a m. kir. kincstárt is, mint ottani egyik birtokost megterhelhetni kívánja.

Ezután az ülés több kisebb ügy elintézése után véget ért.

Vívóakadémia Miskolcon.

Ritka sport élvezetben volt része Miskolc város közönségének vasárnap este a Korona szálló emeleti dísztermében. Ekkor tartatott meg ugyanis a Szigeti *Benedek* Gyula és *Nikkel* József vívómesterek által rendezett vívóakadémia, mely erkölcsileg igen fényesen sikerült. Sajnos anyagilag nem. Ennek

okát abban találjuk, hogy az este a színházban egy helybeli szerző darabja került színre, s így sokan, a kik a vívóakadémiát végig nézték volna, a szerző iránti tiszteletből a színházba mentek.

A versenyen főleg a fővárosi vívóklub volt szépen képviselve. Itt volt a klub derék mestere, a városunkban előnyösen ismert *Toricelli* Angeló, továbbá *Zeitschek-Spazzi*, *Horváth* a fővárosi vívóklub tagjai, amatőrök, *Prucker* Baldassere Santelli sógora és mestere, *Berty* László honvédfőhadnagy, *Orbán* Dezső a Ludovika Akadémia vívómestere Budapestről, Szigeti *Benedek* Sándor vívómester Debreczenből. A helybeliek közül résztvettek: Szigeti *Benedek* Gyula, *Nikkel* József vívómesterek, *Kopácsi* Béla, *Csavrák* László honvédfőhadnagy és *Zambach* Oszkár tüzérhadnagy, amatőrök.

Az első pár Zambach és Zeitschek volt, a második Horváth és Csavrák. Ezután *Toricelli* vitört vívott Orbánnal, majd *Benedek* Sándor—*Kopácsi* és *Benedek* Gyula — *Prucker* kardassoutja következett.

Az est fénypontja *Toricelli* Angeló és *Berty* László kardassoutja volt. *Toricelli* bámulatos mérséklettel és utánozhatatlan eleganciával kezelte a kardot. Szurásai és vágásai gyorsak és a mellett pompásan véd. A daliás mester művészies vívás modorával teljesen megnyerte a közönség rokonszenvét. Météo partnere volt *Berty* László, a kiről kitűnt, hogy a legjobb vívók egyike. Szép testtartásban és eleganciában is méltó versenytársa volt *Toricellinek*.

Az akadémia egyik rendezőjével Szigeti *Benedek* Gyulával igen szép assoutja volt *Pruckernek*, melyben *Benedek* előnyösen tünt ki pompás lábtechnikájával és gyors támadásaival, azonban *Prucker* sokkal erősebbnek bizonyult és biztos parádéjaival, valamint villámgyors riposztjaival méltán keltett feltűnést.

Nagy erőt, ügyességet és igen szép talentumot árult el *Orbán* Dezső, a kinek rendkívüli szép testtartása valamint bátor támadásai és ügyes védesei kiváló dicséretet érdemelnek. Elvezetett volt a *Nikkel* Józseffel vívott kardassoutja, a melyben ha nem is lett helybeli mesterünk győztes, de méltó volt ellenfeléhez, ki a Ludovika Akadémia nagyírú vívómestere.

Feltűnt a közönségnek Szigeti *Benedek* Sándor debreczeni vívómester ügyessége és szép testtartása, főleg a *Toricellivel* vívott kardassoutját kísérte nagy figyelemmel a közönség.

Szépen verekedtek *Csavrák* főhadnagy és *Zambach* hadnagy is, nemkülömben *Spazzi*, *Horváth* és *Zeitschek* budapesti amatőrök.

Megjegyezzük, hogy az akadémiai vívásban nem a tusok száma döntő, hanem a vívás szabályossága és szépsége. Vívókörökben az is általánosan ismert tény, hogy viaskodás közben a közönség határozott tüntetése valamelyik küzdő mellett az illető ellenfelét módfelett zavarja és lehangelja, oly annyira, hogy hátrányos helyzetbe kerül a rokonszeny megnyilatkozása által feltűzött társával szemben, a ki most felhasználja az alkalmas időpontot és gyorsan bevált tusokkal mintegy meglepi ellenfelét.

Szünetek alatt a 65-ik gyalogezred zenekara játszott.

UJDONSÁGOK.

Megered a hó . . .

Itt az öreg december, a mikor már fehér lepelbe burkolódik fázékonyan az alvó természet. Megered a hó . . . A csillogó zuzmára és a fagyos dér időszaka következik. Alig vesszük észre, hogy a ködös őszi légkör átmenetén egy más világrész dermesztő pompájába varázsolt bennünket az a fölséges, örök szeszély, a melyet bölcs tudósok

világrendszernek neveznek. Egy néhány hókunyhó, jégzirt, keretnek; egy néhány fehér medve és eszkimó, faunának; s akár a sarkvidékeken: elalhatnók a téli álmat mi is. De nem addig van! A pezsgő vérű fiatalság kiadja a jelszót: „nem alszunk!” S azt azután be is tartja hűségesen. Csak azért sem alszik, mert a természet akarja. És keresi a poesist, az érzést, a hangulatot a — télben. Bálitermek, joér-os szalonok, kandallós pipázók, kávéházak és . . . és . . . a korezmák légköre, cigányzenétől, pajkos kaczagástól, politikai tereferétől, kurjongatástól, röpke daltól hangosak; a dohányfüst, a mámor, az izzó élvezetek lépten-nyomon üldözik áldozataikat, mert — tél van . . . Csodálatos, hogy mennyire egyesíti e különös évszak a jót a rosszal, a szépet a rut-tal, a nemeset a nemtelennel.

— **Személyi hír.** *Kubik* Béla és *Sturmann* György országgyűlési képviselők hétfőn városunkban időztek.

— **Az üzletvezetőség köréből.** *Neugebauer* Győző miniszteri tanácsos, a máv. pénzügyi főosztályának igazgatója, az üzletvezetőség számososztályának megvizsgálása céljából a napokban városunkban tartózkodott.

— **Kinevezés.** A m. kir. pénzügyminiszter *Bóka* Ede m. kir. dohánybevéltő hivatali kezelőt a miskolci dohánybevéltő felügyelő-séghez felügyelővé; *Gartner* Fülöp IX. fizetési osztályba sorozott miskolci magy. kir. dohánybevéltő hivatali kezelőt, a VIII. fizetési osztály 3-ik fokozatába sorozott m. kir. dohánybevéltő hivatali kezelővé nevezte ki.

— **Ruhakiosztás.** A róm. kath. nőegylet által tartott karácsonyfa-ünnepélyvel egybekötött szegény gyermekek ruhakiosztása szombaton, e hó 14-én délután 2 és fél órakor lesz a megyeháza nagytermében. — Ezen ünnepélyen úgy a tagokat, mint minden gyermekbarátot szívesen lát az elnökség.

— **Felruházás.** A szegény iskolás gyermekeket felruházó egyesület részéről f. hó 11-én d. n. 2 órakor a városház nagytermében 140 szegény gyermek fog a szükséges téli ruházattal ellátatni. Az egyelet lelkes elnöknőjének dr. *Szabó* Gyulánának elhunyta folytán a ruhakiosztás munkálatait hozzá méltó leánya, *Bulyovszky* Gusztávné *Szabó* Irén urhölgy teljesítette eddig is, míg az egyelet az elnöknői állás betöltése iránt intézkedni fog. A ruhakiosztási ünnepélyhez az egyelet barátait és pártfogóit meghívja az elnökség.

— **Kreton bál.** Az izr. nőegylet által rendezendő *Kreton-bál* 1902 évi január hó 5-én tartatik meg a Korona-szálló emeleti dísztermében. A táncestély sikere érdekében dr. Grósz Józsefné elnök fáradhatlan buzgalommal működik egy tizenkét tagból álló szűkebbkörű bizottsággal. A bizottság tagjai: dr. Borsodi Ignác, dr. Flamm Dezső, dr. György Károly, Grünfeld Berti, Grünwald Marcell, Katona Mór, dr. Kőszegi Armand, dr. Resofszyk Emil, Singer Adolf, dr. Strausz Zsigmond, Stiglitz mérnök és Varga Dezső.

— **Esküvők.** *Herczeg* Gábor kereskedő f. hó 17-én vezetl oltár elé özv. *Márkus* Józsefné leányát, *Jankát*. — *Czink* Miksa iparos e hó 17-én esküszik örök hűséget *Virág* Katicza kisasszonynak Nyiregyházán.

— **A mezőcsáthi adóhivatal tisztviselői.** A pénzügyminiszter a mezőcsáthi kir. adóhivatalhoz pénztárnokká *Dobó* Endre nagyszalontai adóhivatali ellenőrt, ellenőrré *Szabó* Ferencz debercséni adótisztet és adótisztté *Mai* Mátyás zombori adóhivatali gyakornokot nevezte ki.

— **Kitüntetett munkások.** Ő felsége a király *Kovácsik József* ózdi főmestert és idősb *Prognér János* ózdi mestert, mint ezt a hivatalos lap csötörtöki száma közli, a kereskedelmi és iparkamara előterjesztése alapján „sok évi hű szolgálataik elismerésül” a koronás ezüst érdemkeresztel tüntette ki. A nevezettek több, negyven év óta állanak a rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság alkalmazásában és megbíbatóságuk, szakismeretük és buzgó működésükkel méltán rászolgáltak a kitüntetésre, melynek jelvényei legközelebb fognak megfelelő ünnepe mellett a kereskedelmi és iparkamara által a derék férfiaknak átnyújtani.

— **Az egri szini választmány.** Deczember 4-én tartott ülést az egri szini választmány *Jankovics Dezső* polgármester elnöke alatt. Az ülés azt határozta, hogy egyelőre három évre tagja lesz annak a szini kerületnek, melynek célja *Miskolcz*, *Eger*, *Losonc*, *Rimaszombat*, *Ungvár*, *Beszterce* bánya és *Gyöngyös* városok színügyét szolgálni. A végleges határozat előtt azonban bekéri a választmány a szini-kerület sziniigazgatójának szerződését, mert biztosítani akarja *Eger* városa közönségét arról, hogy teljes személyzettel ugyanazon szintársulat jöjjön *Egerbe*, mint a melyik *Miskolczon* játszik. A szini előadások tartásának idejét a választmány augusztus hó 15-től október hó 1-ig tűzte ki. Csak a jövő évre kötötte ki azt a kivételt, hogy a szintársulat — te kinttel az *Egerben* tartandó országos tüzoltó kongresszusra és borkiállításra — már augusztus hó 10-én kezdje meg náluk működését.

— **A miskolci izrael. tanítótestület** saját segélyegylete javára az „Erzsébet” izr. elemi iskola dísztermeben f. hó 12-én estélyt tart. — Kezdetre: este 8 órakor. Beléptidj: személyenként 1 korona. Felülízetések hírlapilag köszönettel nyugtáztatnak. A tiszta jövedelem egy része az iskolai könyvtárra fordítatik. Ettetem a leányiskola udvarán levő tornacsarnokban. — Az estély műsora: 1. Alkalmi héber ének. Előadja: *Wolfgang Salamon* főkantor vezetése alatt mindkét templomi énekkar. 2. Ünnepi elmélkedés. Tartja: főt. dr. *Spira Salamon* rabbi, hitszónok. 3. Asra. Éneklő: *Weisz Lipót*, zongorán kíséri: *Silbiger Géza*. 4. Szabad előadás. Tartja: *Braun Sándor*. 5. Quatuors. Fescától. Előadják: *hegedűn Katona Mór*, *Neuman Mór*, *gordonkán Domán Arthur*, zongorán *Silbiger Géza*. 6. Monolog. Előadó: *Zolner Albert*. 7. Ballada. *Lányi Ernőtől*. Éneklő: *Lieber David*. Zongorán kíséri: *Blumenstock Elek*. 8. Részlet *Petőfi S. Salgó* című költői elbeszéléséből: Szavaltja: *Schlesinger Ármin*. 9. Isten hozzád. Éneklő: *Wolfgang S. főkantor* vezetése alatt mindkét templomi énekkar.

— **A miskolci kereskedők és kereskedő ifjak egylete** f. hó 14-én, szombaton táncszal egybekötött színelőadást rendez, mely alkalommal színpad kerül *Murai Károly* „Huszárszerelme” című 2 felvonásos vígjátéka a következő szereplőkkel: *Barkos Gábor*—*Dobos József*, *Barkos Zsigmond*—*Klein Ignác*, *Anna*—*Friedmann Szerén*, *Hüppig Kázmér*—*Fényes Jenő*, *Hüppigné*—*Rappaport René*, *Kencz Mihály*—*Gerő Sándor*, *Kálmán*—*Radó Artúr*, *Sárika*—*Klein Teréz*, *Dér Pista*—*Kemény Jenő*, *Berényi Pál*—*Helebront Gyula*, *Zsuzsi*—*Kaufmann Szerén*.

— **Művészestély.** *L. Komáromy Mariska*, *Lányi Ernő* és *Recht Sándor* művész-triászának holnap a S. per szálló dísztermében tartandó zeneestélye iránt az érdeklődés általános, aminthogy erre művészeink rá is szolgálnak. *Lányi Ernő* és *Recht Sándornak* ez lévén nálunk első önálló hangversenye, igen természetes, hogy fokozott kedvvel lépnek a halás miskolcziaiak elé, kiknek felejtethetlen

estélyt fognak szerezni. *L. Komáromy Mariska* művészi bravurral fogja a műsor minden darabját énekelni s ezzel kettős célú szolgál, miután bemutatja egyúttal *Lányi Ernőt*, mint a termékeny és jeles zeneköltőt. — A jegyek *Lóvy József* fia könyvkereskedésében válthatók meg, este 7 órán tul pedig a pénytárnál. Az estély kezdete 8 órakor.

— **A mészárosok és hentesek vasárnapi munkaszünete.** A mészárosok és hentesek vasárnapi munkaszünete dolgában a kereskedelemügyi miniszter egy konkrét esetről kifolyóan elvi határozatként kimondotta, hogy a mészáros és hentesiparosnál az állatok levágása, illetve leszúrása, a megengedett elkészítés fogalma alá esik és így munkaszünetes napon déli 12 óráig, illetve június és július hónapokban délelőtt 10 óráig állatok levágása, illetve leszúrása meg van engedve a vágóhídon is.

— **Ő jön! Már közeledik!** Ki jön? Mi jön? . . . Jön a karácsony! Es karácsonnyal együtt jön a dermesztő, hideg tél, a mikor a sivitő légben megfagy az ember lehelle. Mit cselekszel akkor te, szegény felebarátom? Te, a kinek még mai napig sincsen meleg téli ruhád? . . . Aggasztó gondolat! Ma még élsz, szíved az üdítő, tiszta levegőt és holnap már — lehet — ez üdítő tiszta levegő megöl . . . Megfagysz . . . és hideg szemfedőt borítanak kiszendvedett porhüvelyedre. Hogy ezt a rettenetes sorsot elkerüld, szaladj még ma, rohanj még ebben a perczen *Szántó Mór*hoz és ott az ő üzletében lásd el magad meleg téli ruhával. Szegény vagy, nincs talán elég pénzed? Oh! akkor is csak fuss egyenesen *Szántó Mór*hoz. Ő nála ha készpénzzel vásárolsz, nem kell fizetni — nagy árakat! *Mesés olcsó áron* lehet nála kapni a legszebb, a legfinomabb téli kabátokat, elegáns öltözet ruhákat, smoking, vadász és mindenféle posztó, gyapju *hazai kelmékből* mérték után készít öltönyöket. Ha a *Szántó Mór* fényes üzletében készült szörme bélésű téli kabátot magadra veszed, biztosítva vagy a megfázás és a halál ellen. Azért hát csak menj, siess még ma, még ebben a perczen a *Szántó Mór* üzletébe! Nem tudod talán hol van a *Szántó Mór* ruhaüzlete és szabóműhelye? Menj a színháztól lefelé, néhány lépésre, látsz egy fővárosi mintára berendezett ruhakereskedést. Az a *Szántó Mór üzlete*.

— **Földomlás.** Szombaton reggel az egyesült téglagyár telepén a munkások földmunkákat végeztek. Munkaközben a part beomlott s *Bráts Ádám* és *Juhász István* téglagyári munkásokat csaknem maga alá temette. *Juhásznak* a leomló földtömeg eltörte az egyik lábát, úgy hogy a mentők a közközházba szállították. *Bráts* csak jelentéktelen sérülést szenvedett.

— **Aljas merénylet.** Vasárnap éjjel 11 óra tájban a *Gordon utca* egyik félreeső közében *Schmied József* és három ismeretlen társa *Kuhár Mária* és *Vajtku Emma* cseléd-lányokat megtámadták. Utóbbinak sikerült kezeikből kiszabadulni, *Kuhár Mária* azonban fogva tartották és mind a négyen aljas merényletet követték el rajta. A rendőrség megindította a nyomozást.

— **Feltörték egy kirakatot.** *Hegedűs Ármin* Zsolczi-kapuban levő kereskedésének kirakatát tegnapelőtt este ismeretlen tettes felnyitotta és a kirakatból nagymennyiségű theát, rumot és szardiniát elemelt. A rendőrség nyomoz.

x **Gyermekek fűrésztéséhez** és mosdatásához legjobb a *Szabó Béla*-féle szín és illat nélküli gyermek szappan, a mi legfinomabb oliva és palma olajjal készül, ennél fogva az érzékeny gyermekbőrre igen szelíden hat,

azt puhítja és kipállás ellen óvja. Ezen kiváló tulajdonságánál fogva felnőttek s különösen érzékeny bőrűek is nagy sikerrel használják rendes mosdó szappan gyanánt. Ez, a ma már országsszerte s a fővárosban is igen elterjedt s kedvelt szappan, melynek darabja 25 kr., 3 drb. 70 kr. Kapható *Miskolczon Szabó Béla* fűtészai gyógyáru és illatszert-üzletében és a következő cégekknél: *Mahr Károly*, *Juhász József*, *Weidlich Pál*, *Nagy Miklós*, ifj. *Klein testvérek*, *Garai József*, *Berzy László*, *Pádits Sándor* üzletében.

Színház, művészet.

(—f—) **Csipkés Zsófi.** Vasárnap este dr. *Serédi Jenő* hírlapíró társunk „Csipkés Zsófi” című 3 felvonásos népszínművét adták elő.

A közönség élénken érdeklődött a darab iránt s zsufolásig megtöltötte a színházat. Lelkesen tüntetett a darab mellett s a szerzőt, főleg az első felvonás után többször a lámpák elé hívták.

Dr. *Serédi Jenő*nek e darabja már a harmadik. Az első nem régen került színpad színházunkban, a második a *Vigszínház* pályázatán nyert dícséretet, a harmadik a „Csipkés Zsófi”-ja.

Nem bocsátkozunk mélyebben a darabba, mert azt kellőleg méltatni igen bajos volna de őszinte elismeréssel adózunk a szerzőnek azért a törekvésért, a melylyel a letargikus álomban levő helyi irodalmat igyekezett életrekelteni. Van a darabban számos sikerült jelenet s ha imitt-amott egy kis simitást eszközöl rajta szerző, darabja még egynéhány előadást fog megérni. Sok az ének, abból is törölni kell.

Az előadás jó volt, a szereplők igyekeztek a legjobbat nyújtani, *Feledy Boriska* a czimszerepet elbűvölően játszotta, dalait a közönség többször megismételtette s különösen a „*Busan szól a kecskeméti öreg templom nagy harangja*” népdal elnevelésével óriási hatást ért el. Szünni nem akaró tapssal jutalmazták a kiváló művésznőt, a ki népszínműben ezuttal lépett fel másodszer. — *Szelestey Elza* nem nagy sikerrel játszott s nem tudta magát beleélni a paraszt leány szerepébe. Dalaival sem tudott hatni. *Várady Jolánka* kis szerepében jó volt. *Follinuszné*, *Rajz Ödön*, *Hetényi*, *Kalmár*, *Virágh*, *Bogyó* szépen játszottak s főleg utóbbi, mint járásorvos, élénk derűtséget keltett. *Kemény* és *Cseöreg* igen szépen énekeltek. A darabban előforduló dalok legnagyobb része *Bihary Zoltán* karmester nagy zenei tudását dicsérik.

Hétfőn leszállított helyárrakkal „*Lili*”-t játszották, tegnap, kedden „*Szent-e vagy örült*”-et. Ez utóbbi előadásról jövő számban irunk.

* * **Szoyer Ilonka Miskolczon.** Mint értesülünk *Szoyer Ilonka* a Magyar Színház volt kiváló szubret-primadonnája e hó folyamán három estén fog vendégszerepelni színházunkban és pedig a *Denevérben*, a *Gésákban* és a *New-York* színpadon.

* * **Az ember tragédiája.** Színtársulatunk nagyban készül *Madách Imre* *Ember tragédiájára*, a melyben a főszerepeket *Bakó László*, *Holéczy Ilona* és *Fábián László* fogják játszani. A darabról már serényen folynak a próbák.

* * **Szerződöttes.** *Szegedy Zelmát*, társulatunk szép hangú koloratur primadonnáját *Szendrey Mihály* kassai színgazgató virágvasárnapról társulatához szerződöttes.

CSARNOK.

Mese a hópolyhekről.

A vizpárák megunták kis hazájukat, a csörgedező patakot fészékoló halaival, a fehér halakat, az árnyékos zöld partokat. Vágyaik magasra törtek, fel a fényes naphoz. A meleg nyári délutánok egyikén, bucsut vettek társaiktól és elindultak hosszú utjukra. Szálltak fenn a magasban. Viszontagságos kóborlás után, megérkeztek a jégkirály birodalmába.

A mint hire futott, hogy idegenek vannak a jég régióban, a király fagyos lehelletével végig száguldott birodalmán. A zord légkör megdermeszté a jövevényeket, kivétköztette azokat eredeti jellegükből. A jégkirály hadserege, a metsző szelek, megragadták a jégtükké vált párákat és örült gyorsassággal hurczolták hegyeken-völgyeken át, messze északra, a király trónja elé.

A jéggé vált párák egyik része nagyon fájlalta ezt a hirtelen változást, megbánta a tervét és igyekezett vissza a földre. Összeseküdtek, tömörültek és szép fehér hópehely alakjában átszöktek a fagy birodalmának határain. Utközben találtak rokon társakkal, kik részint összelelkeztek velük, részint mellettük igyekeztek elérni régi hazájukat.

Napsugaras verőfényben pillantották meg a földet. Egy kis ideig fehér lepkékként táncoltak a levegőben, de vajmi gyorsan elfáradtak s bágyadtan estek vissza oda, a honnét — mint vizpárák — oly vérmes reményekkel indultak el. A sárga föld elnyelte őket, elenyésztek, — pocsékká lettek.

A párák másik része, a mint a jégkirály hatalmába került, nem csüggedt el. Mindig céljuk, ragyogó nap felé tekintettek. Akár hogy hánytavetette őket ide-oda a jégkirály szeszélye, ők nem vissza, csak előre törekedtek. A hosszú kínos vergődésnek végre az is lett az eredménye, hogy nem bírtak átjutni e birodalmon, hanem igenis aczélkemény jégkristályokká lettek. Mindegyik külön külön hányatott ide s tova, mert a mint kettő ölelkezni akart, a szél ereje széttepte őket. Sokáig éltek a jég birodalmában.

Egyszer azután a jégkirály kiterjeszté birodalma határait, egészen le a földre. A vizpárák éles sziszegő jégzilánkok alakjában értek le a földre, bevonván ezt egy fehér meleg hótakaróval, mely alatt az alvó csirák, a zsenge rügyek nyugodtak; a jégkirály pedig visszavonult régi hazájába.

Ilyen hópehely az ember. Az ifju a legszebb reményekkel indul utnak, a napot, ideálját felkeresni. Nem sokáig halad, már is átlép a jégbirodalom határain, elérkezik a csalódások honába. Egyik reménye a másik után foszlik szét, mint a nyári köd, mikor a kelő nap első sugara felcsillog. Rombadőlnek a legszebb tervek. Ekkor megtántorodik, elveszti hitét, bizalmát s megfordul. A nagy célok, a nemes eszmék már nem hevítik szívét, ő már csak lefelé tekint. Ezrével csatlakoznak hozzá a rokon lelkek. És nem is oly visszariasztó képet nyújtanak ezek a hétköznapi emberek. Egyetértenek, karöltve járnak, de törekvésök az esés. Vissza esnek oda, a honnét elindultak. Elmulnak, mint a fáradt hópehely a napsugarban. Legföljebb a föld sarát gyarapítják.

Mások, mikor látják, hogy céljuk felé való törekvésükben akadályok tartóztatják, nem

tántorodnak meg, nem csüggednek el, hanem fokozott akarattal törnek előre. Minél többet csalódnak, annál erősebb lesz hitük, bizalmuk.

Az élet harcában megedződnek, akaratjuk aczélkeménynyé lesz és bár elhagyatva egyedül küzdenek — ezek azok az éhes zizegő hókristályok, melyek a zsenge, alvó csirákat meleg takaróként védik, hogy őket az élet fagya ideje előtt meg ne ölje. Ezek azok, a kik az ébredő rügyet nedvükkel táplálják: eszméikkel, példájukkal, tapasztalataikkal gyámolítják. *Lenke.*

A vonatok indulnak Miskolcra.

A tiszai pályaudvarról.

Nap szaka	Óra	Perez	A vonat neme	H o v á ?
Éjjel	12	54	sz. v.	Budapestre
	2	15	sz. v.	Kassára
	2	37	gy. v.	Budapestre jun. 15-től
	2	47	sz. v.	Budapestre
	3	24	sz. v.	Ujhelybe s Debreczenbe
	3	37	sz. v.	Bánrévére göm. p. u. Kassára
Délután	12	45	sz. v.	Budapestre
	1	04	sz. v.	Kassára
	1	37	sz. v.	Ujhelybe
	2	12	v. v.	Tornára göm. p. u.
	3	11	sz. v.	Budapestre
Este	6	02	gy. v.	Budapestre
	6	30	gy. v.	Ujhelybe
	6	37	gy. v.	Kassára
	6	57	sz. v.	Fülekre

Makulatura papir kapható a kiadóhivatalban kilogrammonként 16 fillérért.

A vonatok érkeznek Miskolcra.

Nap szaka	Óra	Perez	A vonat neme	H o n n a n ?
Délután	6	05	T.sz.v.	Budapestről
	6	12	v. v.	Forró-Encsról
	6	35	T.sz.v.	Szerencsről
	7	59	v. v.	Tornáról göm. p. u.
	9	23	sz. v.	Bánrévére s Dobsináról
	9	25	gy. v.	Ujhelyről
	9	31	gy. v.	Kassáról
Éjjel	12	24	sz. v.	Kassáról
	12	34	sz. v.	Ujhelyről
	1	26	sz. v.	Budapestről
	1	39	gy. v.	Budapestről jun. 15-től
	2	01	sz. v.	Kassáról
	2	56	sz. v.	Budapestről

Nagy karácsonyi vásár

TRILLHAAS GYULA
 cukrászdájában.

Teljes karácsonyfadisz dobozonként 2, 3, 4 kor. és feljebb.

Vidéki megrendelések a legpontosabban teljesítetnek.

Kitünő minőségű pozsonyi diós és mákos patkásra rendelések már elfogadtatnak.

A legszebb és leghasznosabb karácsonyi és ujévi ajándék

egy jó varró és himző gép, mely a legjobb minőségben

SCHWEITZER TESTVÉREK

varrógép-nagykereskedő cégénél

A párisi világkiállításon aranyéremmel kitüntetve.

Minden gépért hat évi írásbeli jótállás.

MISKOLCZON,

Széchenyi-u. 86. sz. a. szerezhető be.

Eladások kedvező részletfizetésre a legmérsékeltebb árak mellett

A divatos **mű-himzésben** ingyen oktatás ugy helyben, mint vidéken

12-14 éves ipariskolát végzett leány a varrógép-üzletben tanonczul és megbízható ügynökök fevételnek.

